

Tajniki powieści

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- zna budowę powieści,
- zna podstawowe pojęcia z teorii literatury dotyczące budowy utworów epickich.

b) Umiejętności

Uczeń potrafi:

- wyodrębnić elementy składowe powieści,
- definiować pojęcia: akcja, fabuła, wątek, epizod.

2. Metoda i formy pracy

Praca w grupach, burza mózgów.

3. Środki dydaktyczne

Kartoniki z pojęciami dotyczącymi budowy powieści, brystol, klej, nożyczki.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Na wstępie nauczyciel prosi uczniów, by podali swoją definicję powieści. W tym miejscu (dla ułatwienia zadania) można przypomnieć uczniom tytuły utworów, które już poznali (*Spotkanie nad morzem, Chłopcy z Placu Broni, W pustyni i w puszczy, Szatan z siódmej klasy*).

b) Faza realizacyjna

Uczniowie otrzymują zestawy kartoników. W każdym znajdują się pojęcia (na kartoniku jest tylko jedno pojęcie lub definicja) i definicje (załącznik 1).

Ich zadaniem będzie dopasowanie definicji do pojęcia. Następnie na brystolu uzupełniają schemat, który ilustruje budowę powieści (załącznik 2).

Uczniowie powinni umieścić kartoniki z pojęciami zgodnie z budową powieści.

Potem podają przykłady z powieści:

AKCJA – wszystkie zdarzenia dotyczące Robinsona

FABUŁA – wydarzenia rozgrywające się w Anglii, na statku, na egzotycznej wyspie

WĄTEK – losy Piętaszka

BOHATER PIEWSZOPLANOWY – Robinson

BOHATEROWIE DRUGOPLANOWI – Piętaszek

EPIZOD – wydarzenie niemające bezpośredniego wpływu na akcję utworu, wzbogacające ją.

c) Faza podsumowująca

Po przygotowaniu schematu uczniowie wykonują kolejne zadanie.

Ćwiczenie to polega na wypisaniu wszystkich cech, którymi wyróżnia się powieść.

Będzie to :

bogata fabuła i akcja utworu;

wielu bohaterów;

zdarzenia rozgrywające się w długim przedziale czasowym;

narracja prowadzona przez uczestnika lub obserwatora zdarzeń;

zaskakujące zwroty akcji;

bogaci wewnętrznie bohaterowie;

Następnie nauczyciel omawia pracę domową związaną z lekturą.

5. Bibliografia

1. Defoe D., *Robinson Crusoe*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 1999.
2. Leszczyński G., *Elementarz literacki*, Wydawnictwo Prószyński S-ka, Warszawa 2001.

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia

[załącznik 1](#)

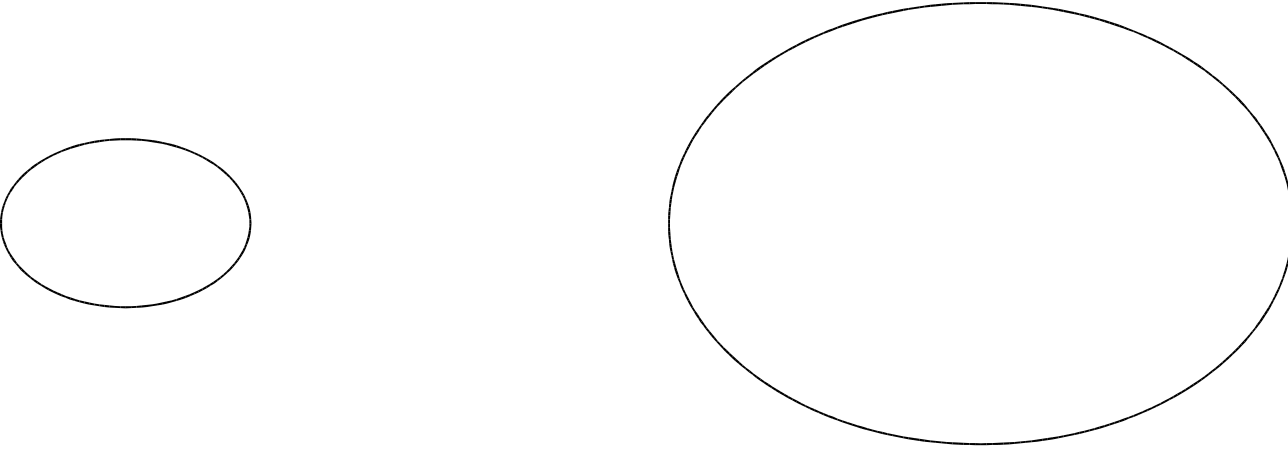
FABUŁA	AKCJA	WĄTEK
EPIZOD	BOHATEROWIE PIERWSZOPLANOWI	BOHATEROWIE DRUGOPLANOWI

ZDARZENIA SKŁADAJĄCE SIĘ NA LOSY BOHATERÓW	SPLIT WĄTKÓW I MOTYWÓW UTWORU POWIĄZANYCH ZE SOBĄ ZWIĄZKAMI PRZYCZYNOWO- -SKUTKOWYMI	ZDARZENIE WTRĄCONE NIEZWIĄZANE BEZPOŚREDNIO Z FABUŁĄ UTWORU
--	---	--

POSTAĆ PRZEDSTAWIONA W UTORZE LITERACKIM, KTÓREJ LOSY STANOWIĄ AKCJĘ TEGO UTWORU	POSTAĆ PRZEDSTAWIONAW UTWORZE LITERACKIM, KTÓRA NIE MA BESPOŚREDNIEGO WPLYWU NA PRZEBIEG ZDARZEŃ	ZESPÓŁ ZDARZEŃ POWIĄZANYCH ZE SOBĄ WSPÓLNYM TEMATEM
--	--	---

Załącznik 2

Schemat budowy powieści

b) Zadanie domowe

Praca polega na wybraniu ciekawego zdarzenia opisanego w powieści i przygotowaniu dalszego ciągu zdarzeń w formie opowiadania.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Scenariusz przeznaczony jest do realizacji w klasie 6.